

3. DERS

1.4. HAC İLE İLGİLİ MEKÂNLAR

1.4.1. KÂBE 1.4.2. SAFA ve MERVE 1.4.3. ARAFAT DAĞI 1.4.4. MÜZDELİFE ve MİNA

HEDEF DAVRANIŞLAR

1. Kâbe'nin hac ibadeti ile ilişkisini açıklama
2. Safa ve Merve'de ne yapıldığını açıklama
3. Arafat'ta ne yapıldığını açıklama
4. Müzdelife ve Mina'da ne yapıldığını açıklama

1.4.1. KÂBE

Allah'ın emriyle Hz. İbrahim ve oğlu İsmail tarafından yapılmış bir ibadet yeridir. Buraya Allah'ın evi anlamına gelen **"Beytullah"** da denir. Bu bölgede ortaya çıkan dinler ve mensupları Kâbe'yi kutsal saymışlardır. İslâm da Kabe'yi kutsal bir mekân olarak kabul etmiştir. Hz. Muhammed Kâbe'yi hac niyetiyle ziyaret etmiş ve Müslümanların da ziyaret etmesini istemiştir.

Kâbe Müslümanların kiblesidir, namaz kılarken buraya yönelirler. Allah Kur'an'da şöyle buyurur: **"Nereden yola çıkarsan çık, namazda yüzünü Mescidiharam'a doğru çevir."** (2/Bakara suresi, 150)

1. Kâbe'ye niçin Beytullah da denmektedir?
2. Kâbe'nin kible olması ne demektir? Açıklayınız.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1. Atlasınızdan Mekke ve Medine kentlerinin yerlerini bulunuz.
2. Çevrenizde hacca gitmiş kimselerden nereleri ziyaret ettiklerini öğreniniz.

Kutsal taş **"Haceriesved (Siyah taş)"** Kâbe duvarında yer almaktadır.

Haceriesved (Siyah taş)

3. DERS

1.4. HAC İLE İLGİLİ MEKÂNLAR

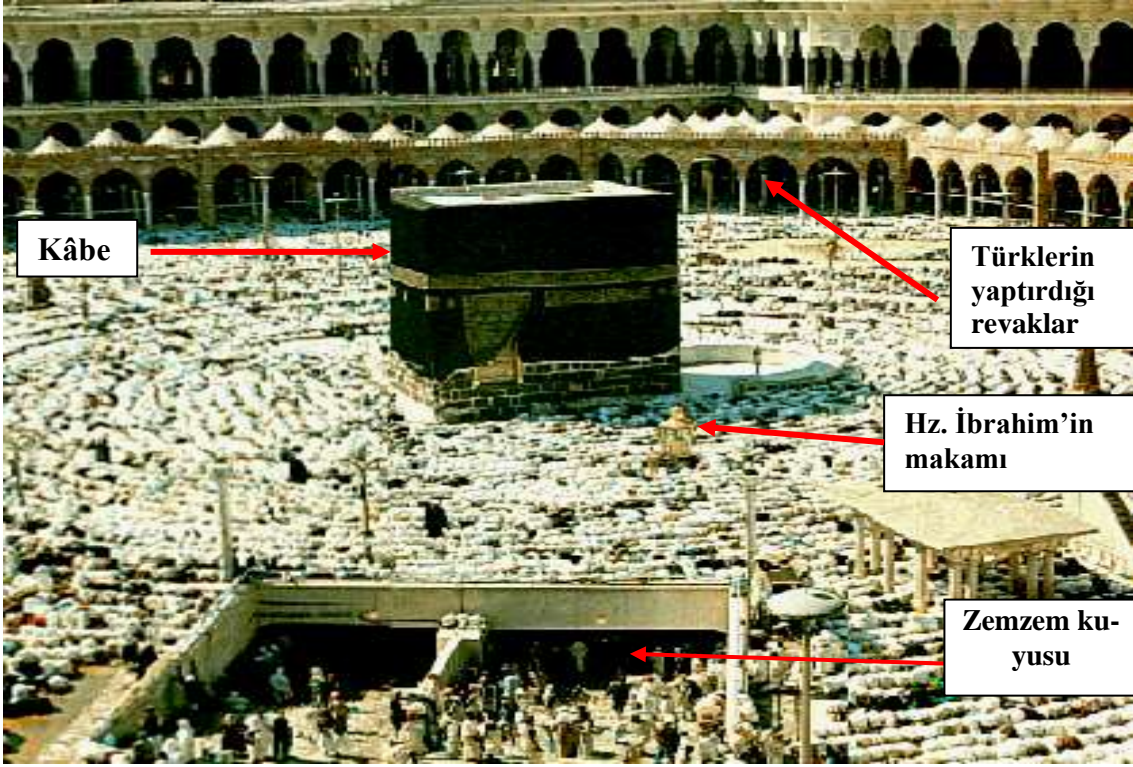
1.4.1. KÂBE 1.4.2. SAFA ve MERVE 1.4.3. ARAFAT DAĞI 1.4.4. MÜZDELİFE ve MİNA

Kâbe'nin çevresi daire şeklinde çevrilmiştir. Bu daire içerisinde bulunan yere *Mescidi-haram* denir. Kâbe Mescidiharam'ın tam ortasında yer alır. Bu mescidin içerisinde *Zemzem suyu* çıkmaktadır. Müslümanlar bu suya özel önem verirler.

Zemzem hakkında bildiklerinizi sınıfça paylaşınız.

Kâbe, çevresinde yıldızlar dönen güneşe benzetilir.

Kâbe niçin güneşe benzetilmektedir? Tartışınız.

Fotoğraftaki yerler hakkında konuşunuz.

1.4.2. SAFA VE MERVE

Safa ve Merve, Kâbe'nin 200 m doğusunda Mescidiharam içerisinde yer alan iki küçük tepenin adlarıdır. Bu tepeler birbirlerine 350 m uzaklıktadır. Yüce Allah şöyle buyurur: **“Safa ile Merve Allah'ın nişanlarındandır.”** (2/Bakara suresi,158)

Hz. İbrahim, eşi Hacer ile henüz anne sütüyle beslenen oğlu Hz. İsmail'i Kâbe yakınında bir ağacın altında bırakıp bazı işleri için oradan ayrılır. Bir süre sonra suyu tükenen Hacer su aramaya başlar. Oğlu İsmail'e bir şeyin olup olmadığını gözetlemek için de bir Safa bir Merve tepelerine koşarak çıkar. Bugün hac ibadetini yerine getirenler Safa ve Merve tepeleri arasında hızlı bir yürüyüşle yedi kez gider gelirler. Bu iki tepenin ortasında biraz daha hızlı yürürler (*Bu-harî*, Enbiya, 4/142).

3. DERS

1.4. HAC İLE İLGİLİ MEKÂNLAR

1.4.1. KÂBE 1.4.2. SAFA ve MERVE 1.4.3. ARAFAT DAĞI 1.4.4. MÜZDELİFE ve MİNA

Safa ve Merve tepeleri fotoğrafta görülen kapalı mekânın altındadır.

1.4.3. ARAFAT DAĞI

Arafat Dağı Mekke şehir merkezinin yaklaşık 25 km güneydoğusunda bulunan kutsal bir yerdir. Haccın farzlarından biri olan Vakfe burada yapılır.

Hz. Muhammed Veda Hutbesi diye anılan konuşmasını burada, çok sayıda Müslümana hitaben yapmıştır.

Arafat Dağı

3. DERS

1.4. HAC İLE İLGİLİ MEKÂNLAR

1.4.1. KÂBE 1.4.2. SAFA ve MERVE 1.4.3. ARAFAT DAĞI 1.4.4. MÜZDELİFE ve MİNA

İLÂHÎ

Arafat Dağı'dır bizim dağımız,
Onda kabul olur bizim duamız.
Medine'de yatar peygamberimiz.
Ya Muhammed canım arzular seni!

Yunus Emre

(*Dinî Şiirler Antolojisi*, s. 16)

Yukarıdaki şiire göre Arafat Dağı nasıl tanımlanmaktadır? Tartışınız.

Mina Bölgesi

1.4.4. MÜZDELİFE VE MİNA

a) Müzdelife, Arafat'tan Mekke'ye gelişte ziyaret edilen kutsal bir yerdir. Haccedenler, arefe gününü bayram gününe bağlayan geceyi burada geçirirler. Buna da "Müzdelife vakfesi" denir.

b) Mina, Müzdelife ile Mekke arasında bulunan kutsal bir yerdir. Şeytan taşlama yerleri buradadır. Haccedenler kurbanlarını burada keserler.

Kutsal yerlerin yönetimi, 1517 yılında Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi sonucunda Osmanlı Devleti'ne geçti. Osmanlı yöneticileri buraları korumak ve haccedenlerin güvenliğini sağlamak için çalıştılar. Kâbe'nin etrafını revaklarla çevirdiler. Kâbe'yi korumak için kale yaptılar. Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde İstanbul'dan Medine'ye kadar tren yolu yapılmıştır.

DEĞERLENDİRME SORULARI

1. Kâbe niçin kutsal bir mekândır? Açıklayınız.
2. Kâbe'de haccedenler neler yapar?
3. Kâbe içerisinde başka hangi kutsal yerler vardır?
4. Safa ve Merve neresidir?
5. Safa ve Merve niçin ziyaret edilir?
6. Müzdelife neresidir ve orada ne yapılır?
7. Haccedenler Mina'yı niçin ziyaret ederler ve orada ne yaparlar?
8. Türklerin buralara yaptıkları hizmetler nelerdir?